

Stichting Tussen Vecht en Eem

Jaarverslag 2023

Naarden, 24 januari 2024

Algemeen

Na een onderbreking van een jaar werd er weer een Open Dag gehouden. Ook de lezingen in het kader van het Historisch Café werden na een lange onderbreking weer georganiseerd. De uitgestelde uitreiking van de Culturele Prijs van het Cultuurfonds Noord-Holland 2022 vond op 26 mei alsnog plaats. Regioconservator Laura Grijns mocht deze prijs in ontvangst nemen voor het door haar georganiseerde Erfgoedfestival Gooi & Vecht. TVE had met een reizende tentoonstelling en fiets- en wandelroutes een bijdrage aan dit festival geleverd. Op 2 mei 2022 overleed Maria Boersen, die binnen TVE een grote rol heeft gespeeld als toegewijd bestuurslid en redactielid. Ter nagedachtenis van haar is op haar eerste sterfdag 2 mei 2023 het Fonds Maria Boersen opgericht met als doelstelling het financieel steunen van activiteiten en projecten waarmee Maria bijzondere affiniteit had. TVE. mocht van dit fonds een donatie ontvangen, waaraan een passende bestemming zal worden gegeven.

Deelnemersraad

Er vonden twee vergaderingen van bestuur en deelnemersraad plaats:

De **eerste** vergadering werd op 22 maart gehouden in de Palmpit te Bussum.

Ter informatie ontvingen de deelnemers vooraf het Jaarverslag 2022, de Jaarrekening 2022, het Activiteitenplan 2023 en de Begroting 2024. De financiële commissie, bestaande uit Willem Steenkamp en Rienko Verboon verklaarden in hun verslag, dat de jaarrekening 2022 de financiële situatie van de stichting over 2022 en per 31 december 2022 correct weergaven, Regioconservator Laura Grijns gaf een presentatie, beginnende met een samenvatting van haar activiteiten sinds haar aanstelling als regioconservator in 2016. Een nieuwe opdracht voor haar is de werving van vrijwilligers. Vervolgens ging ze in op het geplande Erfgoedfestival 2024 met thema *Makers in Gooi en Vecht*. Aan de hand van voorbeelden gaf ze aan welke onderwerpen in het programma zouden kunnen worden opgenomen. De financiering van het project was nog onzeker. Tijdens deze vergadering droeg Jan Vollers het voorzitterschap over aan Ana van der Mark.

De **tweede** vergadering werd gehouden op 1 november in de Majella kapel.

Jan Vollers gaf een presentatie met de titel *Ons cultureel erfgoed wijst de weg* met als ondertitel *TVE op naar 2030*. Hij beschreef zijn periode als voorzitter tussen 2008 en 2023 en blikte vooruit op de uitdagingen en taken die de historische organisaties staan te wachten. Hij ging in op de functies van TVE, zoals het dienen als paraplu voor lokale historische organisaties bij het leren en delen van kennis. Maar ook als partner te fungeren voor culturele en maatschappelijke instellingen en voor het meegeven van een boodschap aan de politiek en het maatschappelijk veld. Tenslotte gaf Jan als opdrachten mee aan de historische organisaties om voeling te houden met trends en tijdgeest (diversiteit en inclusiviteit) en om projecten met musea, scholen en Omgevingseducatie voort te zetten.

Beide vergaderingen werden besloten met een *Tour de ronde*, waarbij de leden elkaar ter inspiratie informeerden over belangrijke recente en komende activiteiten.

Bestuur

Algemeen

Het bestuur kreeg met Ana van der Mark een nieuwe voorzitter, die op 22 maart Jan Vollers opvolgde. Zij woont al 40 jaar in de regio en sinds kort in Bussum. Ana is

Stichting Tussen Vecht en Eem – Jaarverslag 2023

architectuurhistoricus en werkte als erfgoedadviseur voor Mooi Noord-Holland en het Steunpunt Erfgoed van de provincie Noord-Holland. Naast secretaris van de Erfgoedcommissie hield ze zich onder meer bezig met onderzoek naar cultuurhistorische waarden ter voorbereiding van waardenstellingen en monumentbeschrijvingen. Haar vroegere werkzaamheden sluiten goed aan bij de doelstellingen van TVE en brengen een nieuw accent in de activiteiten van de stichting.

Jan Vollers neemt plaats in de redactie van het tijdschrift.

Er werd acht keer vergaderd, waarvan één vergadering samen met de redactie van het tijdschrift.

Er is nog een vacature voor een bestuurslid.

Activiteiten

-In vervolg op de eerder door TVE in samenwerking met Naerdincklant en Heemschut georganiseerde cursus *Erfgoedvrijwilligers en de omgevingswet* werd veel aandacht geschonken aan de follow up. Aangezien de Omgevingswet per 1 januari 2024 van kracht wordt, is het van groot belang om de historische organisaties de mogelijkheid te bieden zich hierop voor te bereiden. Alle gemeenten zijn bezig met omgevingsvisies en omgevingsplannen. Met bestuurslid Hetty Laverman als drijvende kracht werden diverse mogelijkheden geboden om kennis op dit gebied op te doen. Op haar initiatief hebben Heemschut en AWN Nederlandse Archeologievereniging aangeboden om met adviezen te helpen.

-In 2023 organiseerde de penningmeester van de TVE speciaal voor donateurs, maar ook voor andere belangstellenden twee excursies. De eerste vond plaats op 24 maart in het Nederlands Vestingmuseum, waar de expositie Oude Hollandse Waterlinie 350 jaar was te zien. Een volgende excursie werd op 24 augustus georganiseerd naar Kasteelmuseum Sypesteyn. Beide excursies werden goed bezocht. Het bestuur zal ook in 2024 het initiatief nemen voor dergelijke excursies

-Ter voorbereiding van het geplande Erfgoedfestival *Makers in Gooi en Vecht* in 2024 werden organisaties gevraagd ideeën in te dienen. Dit leverde diverse voorstellen op. Helaas kon regioconservator Laura Grijns te weinig steun (ook financieel) krijgen van gemeenten en musea en kon het festival in 2024 geen doorgang vinden.

-Op 21 november werd namens TVE door voorzitter Ana van der Mark de partnerverklaring getekend met de Stichting Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht, vertegenwoordigd door voorzitter Marc Hofstra.

-De TVE website werd onder de loep genomen en opgefrist.

-Er werden drie cultuurhistorische boeken met aantrekkelijke korting of voorwaarden aangeboden. Het in 2022 door TVE uitgegeven boek *Naarden 1572 burgermoord en brandstichting* werd ook in het verslagjaar nog goed verkocht. Enkele tijdschriften deden het goed in verkoop via de boekhandel.

Representatie

Acte de présence werd gegeven bij diverse evenementen en bijeenkomsten, zoals:

-de opening van de expositie van *De Zilveren Camera* in het Museum Hilversum op 11 februari

-de opening van de expositie *Singer in Fullcolor* op 15 mei in Singer Laren

-de uitreiking van de Culturele Prijs van het Cultuurfonds Noord-Holland 2022 op 26 mei door de Commissaris van de Koning van Noord-Holland aan regioconservator Laura Grijns.

Stichting Tussen Vecht en Eem – Jaarverslag 2023

Deze feestelijke gebeurtenis startte in Pinetum Blijdenstein en eindigde op het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid

- de opening van de expositie *Naarden ontzet! Holland gered?* op 8 september
- de Herdenking 1673 in de Grote Kerk te Naarden op 16 september
- presentatie eerste exemplaren van de Ontdekkaart en informatieboekje Gooise Meren, Weesp en Wijdemeren door Marc Hofstra van de Stichting Geopark Heuvelrug Gooi. Deze bijeenkomst vond plaats op 20 september in het Nederlands Vestingmuseum te Naarden.
- de Dag van het Werkpaard in Blaricum op 29 september
- de presentatie in Singer Laren op 10 oktober van het onderzoeksrapport Een Schat van Waarde over de maatschappelijke waarde musea
- opening tentoonstelling 'Fossielen, Fabels, Feiten' in het Geologisch Museum Hofland op donderdag 12 oktober
- op 30 november vond het jaarlijkse erfgoed overleg met wethouder Nico Schimmel van Gooise Meren plaats in het Muizenfort in Muiden. Alle kringen van de gemeente Gooise Meren waren hierbij aanwezig, waarbij Ana van der Mark TVE vertegenwoordigde. Gespreksonderwerpen waren onder meer de kerkervisie, het thema Monumentendag 2024 (routes, netwerken en verbindingen) en de nieuwe welstandsnota van de gemeente, die de leidraad vormt voor het omgevingsplan.
- de Vrijwilligersdag Gooise Meren in de Groene Ruiters te Bussum op 7 december.

Donateurs en tijdschrift

Het aantal donateurs daalde licht en bedroeg eind van het jaar 400.

De redactie van het tijdschrift bracht drie reguliere nummers uit en één themanummer over *Sporen van grenzen*, het thema van de Open Dag.

Ter voorbereiding van de Open Dag nam Maarten Bootsma, één van de oprichters van de Historische Kring Loenen, op 26 september het eerste exemplaar van het themanummer in ontvangst. Dit exemplaar werd hem door voorzitter Ana van der Mark aangeboden in de Grote Kerk in Loenen aan de Vecht.

Open Dag 2023 (vanaf 2024 Thema Dag geheten)

De Open Dag vond dit jaar plaats in Loenen aan de Vecht met als thema *Sporen van grenzen*. Hierbij is intensief samengewerkt met de Historische Kring Loenen. De fraai gerestaureerde Grote Kerk diende als plaats van samenkomst. Na het welkomstwoord van TVE-voorzitter Ana van der Mark, opende wethouder Dick Polman de Open Dag.

Het programma omvatte lezingen van Juliette Jonker-Duynstee over *Buitenplaatsen op de grens van de Vecht*, van Gerard ter Heerdt van Waternet over *Water op de grens* en van em. prof. Michiel Korthals over *Goed leven als aardbewoners*. Maarten Bootsma verzorgde de techniek en de fotografie op voorbeeldige wijze.

Namens de Historische Kring Loenen bedankte Bert Ypey de sprekers.

De deelnemers verspreidden zich 's middags na de lunch over de geboden excursies. Zo werd de tuin van de buitenplaats Nieuwerhoek van de familie Munnig Schmidt bezocht en mocht even een blik worden geworpen in de fraaie hal en gang van het gebouw. Onder leiding van een polderwachter en de tuinman werd over het terrein van het landgoed Vrederijk van de familie Groenink gewandeld. Micha Cluysenaer leidde een grote groep rond door het monumentenrijke dorp Loenen.

Stichting Tussen Vecht en Eem – Jaarverslag 2023

De dag werd afgesloten met een geanimeerde borrel in de kerk, waarbij kosten Henk Kroon en zijn vrijwilligers uitgebreid lof werd toegezwaaid voor de goede zorgen. We kunnen terugkijken op een geslaagde Open Dag 2023!

Emil Ludenbijeenkomst

De uitreiking van de Emil Ludenpenning, georganiseerd door TVE, Stichting Stad en Lande van Gooiland, de Vereniging Vrienden van het Gooi en het Goois Natuureservaat vond plaats op vrijdag 13 oktober in de Raadzaal van het Huis van de Stad te Naarden.

De voorbereidingscommissie had dit jaar de vrijwilligers van de Dag van het Werkpaard in Blaricum uitverkoren om de Emil Ludenpenning in ontvangst te mogen nemen wegens hun bevlogen inzet om de Gooise agrarische dorpsgeschiedenis levend te houden, het in stand houden van het oude boerenambacht, de gebruiken en vaardigheden en het overbrengen ervan op een breed publiek.

Na het welkomstwoord van Frits van Dulm, voorzitter van de Stichting Stad en Lande van Gooiland, verzorgde de folkgroep Odevare een muzikaal intermezzo.

Kees-Jan Dosker las het juryrapport voor en overhandigde bestuursleden Paul Loman en Nico de Jong, als vertegenwoordigers van de vrijwilligers, de Emil Ludenpenning. Ana van der Mark bood hun de bijbehorende oorkonde aan.

Genoemde bestuursleden spraken een dankwoord uit en vermaakten vervolgens de aanwezigen met anekdotes en demonstraties met oude agrarische instrumenten.

Na het tweede muzikale intermezzo van Odevare hield Nen van Ramshorst de Emil Ludenlezing met de titel *Grensoverschrijdend gedrag van Frederik van Eden*.

De avond werd besloten met een drankje en de muziek van Odevare.

Historisch Café

Het Historisch Café Naarden is een samenwerking tussen TVE, Vereniging Vestingstad, Comeniusmuseum, Nederlands Vestingmuseum en het gemeentearchief Gooise Meren en Huizen.

Na een lange gedwongen pauze konden in het verslagjaar de volgende lezingen worden georganiseerd in De Mess in Naarden:

-18 januari *Amerikanen in Soesterberg* door René van Hal

-15 maart *Johan de Wit & Stadhouders Willem III en hun rol in de Hollandse Oorlog (1672-1674)* door dr. Ineke Huysman

-17 mei *Moordbranders en geheim agenten* door prof. dr. Anne Doedens

-15 november *Jo Bongers en de victorie van Van Gogh vanuit Bussum* door Marcus van der Heide